

Opiskelijoiden podcastit ja vlogit kielenoppimisen ja arvioinnin tukena

Tieto- ja viestintäteknologia tarjoaa monia mahdollisuuksia kielen oppimiseen, opettamiseen ja arviointiin. Podcastit ja vlogit ovat monille opiskelijoille vapaa-ajalta tuttuja, mutta yliopisto-opetuksessa niitä on toistaiseksi käytetty vain rajallisesti. Tässä artikkelissa esittelen opetuskokeilujani, joissa olen hyödyntänyt opiskelijoiden tekemiä vlogeja ja podcasteja osana pohjoismaisten kielten kursseja. Onnistuneet kokeilut ja positiivinen opiskelijapalaute innostavat jatkamaan vlogien ja podcastien käyttöä opetuksessa ja arvioinnissa myös jatkossa.

Julkaistu: 9. syyskuuta 2020 | Kirjoittanut: Veijo Vaakanainen

Teknologian kehitys on monella tavalla muuttanut kielten oppimista ja opetusta, ja uudet laitteet, ohjelmat ja innovaatiot tarjoavat monia uusia mahdollisuuksia oppia ja opettaa vieraita kieliä (Phillips 2017). Digiajalla lukutaidon ja tekstien käsitteet ovat laajentuneet ja perinteisten tekstien rinnalle on syntynyt monimediaisia ja digitaalisia sovelluksia hyödyntäviä tekstilajeja, jotka ovat ajasta ja paikasta riippumattomia. Tällaisia teknologian myötä syntyneitä tekstilajeja ovat esimerkiksi podcastit ja vlogit.

Vlogit ja podcastit ovat monille opiskelijoille vapaa-ajalta tuttuja tekstilajeja. Siksi halusin kokeilla, kuinka voisin hyödyntää näitä osana pohjoismaisten kielten yliopisto-opetusta. Kuten muitakin tieto- ja viestintäteknologisia välineitä, myös vlogeja ja podcasteja voidaan hyödyntää opetuksessa monella eri tavalla. Opettajat voivat tuottaa niiden avulla mobiilioppimiseen (esim. von Zansen 2015) soveltuvaa opetusmateriaalia, minkä lisäksi vlogeja ja podcasteja voidaan hyödyntää esimerkiksi kuullun ymmärtämisen ja sanaston harjoitteluun (Sze 2006). Tärkeää on kuitenkin muistaa, että tässäkään tapauksessa tieto- ja viestintäteknologia ei itsessään tee opetuksesta tai oppimisesta parempaa, vaan tärkeää on sen hyvin suunniteltu ja pedagogisesti perusteltu käyttö.

Tämän lisäksi opiskelijat voivat kuitenkin olla myös itse sisällöntuottajina. Tällöin opiskelijat ovat aktiivisessa roolissa oppimisprosessissa (vrt. van Lier 2007) eivätkä pelkästään muiden tuottamien oppimateriaalien vastaanottajia. Opiskelijoiden tuottamien podcastien ja vlogien avulla voidaan luonnollisesti harjoitella ja arvioida suullista kielitaitoa, mutta tämän lisäksi niitä voi käyttää myös esimerkiksi teoreettisempien kurssisisältöjen harjoitteluun ja omaksumiseen sekä oppimisen reflektointiin.

Seuraavaksi käyn läpi joitakin podcastien ja vlogien etuja yliopistotasoisena opetuksena, minkä jälkeen esittelen, missä eri tarkoituksissa olen käyttänyt vlogeja ja podcasteja omassa opetuksessani. Käyn läpi myös opiskelijoilta saamaani palautetta podcast- ja vlogitehtävistä. Lopuksi esitän vielä joitakin ideoita, kuinka podcastit ja vlogit voisi tulevaisuudessa ottaa vieläkin tehokkaammin osaksi kielten yliopisto-opetusta.

Miksi podcasteja ja vlogeja?

Aiemmat tutkimukset opiskelijoiden tuottamista podcasteista ovat osoittaneet, että oikein käytettynä niillä on monia oppimista edistäviä vaikutuksia (esim. Phillips 2017; Forbes 2015; Sze 2006). Nämä samat hyödyt pätevät hyvin todennäköisesti myös vlogeihin, jotka eroavat podcasteista lähinnä siinä, että niissä on äänen lisäksi myös videokuvaa tai muita visuaalisia elementtejä.

Phillips (2017) listaa seuraavia aiempien tutkimuksien osoittamia hyötyjä podcastien opetuskäytöstä:

- Opiskelijoiden kasvanut (sisäinen) motivaatio
- Opiskelijoiden vuorovaikutuksen ja yhteistoiminnallisen oppimisen lisääntyminen
- Kehittynyt suullinen kielitaito
- Luovuuden ja kriittisen ajattelun kehittyminen
- Kehittyneet digitaidot

Osa aiemmista tutkimuksista on kuitenkin suhtautunut myös kriittisemmin podcasteihin (Forbes 2015). Niitä on arvosteltu esimerkiksi siitä, että niiden tuottamiseen menee paljon aikaa sekä siitä, että niiden tuottaminen vaatii paljon teknistä tukea ja harjoitusta. Lisäksi jotkut tutkimukset kyseenalaistavat niiden todellisen vaikutuksen oppimistuloksiin. Forbes (2015: 198) toteaa kuitenkin, että useimmat näistä kriittisistä tutkimuksista ovat keskittyneet opiskelijoiden tuottamien podcastien sijaan opettajien tuottamiin aineistoihin.

Podcastit ja vlogit pohjoismaisten kielten kursseilla

Olin jo aiemmin käyttänyt vlogeja ja podcasteja arvioinnin välineenä lukion kursseilla (Vaakanainen 2020), ja näistä kokeiluista saamani positiivisen palautteen vuoksi halusin kokeilla niitä myös osana yliopistotasoisesta ruotsin opetuksesta. Lukuvuonna 2019–2020 otinkin

opiskelijoiden tuottamat vlogit/podcastit mukaan sekä kurssisisältöjen harjoitteluun että arviointiin kahdella opettamalla kurssilla: Ajankohtaista tutkimusta pohjoismaisten kielten alalta sekä Suullinen tuottaminen ja sanaston laajentaminen.

Kurssit erosivat sisällöiltään varsin selvästi. Ajankohtaista tutkimusta pohjoismaisten kielten alalta on teoreettinen kurssi, jossa keskiössä ovat ajankohtaiset tutkimusaiheet, teoriat sekä menetelmät. Suullinen tuottaminen ja sanaston laajentaminen on puolestaan nimensä mukaisesti kielitaitokurssi, jonka tavoitteena on parantaa opiskelijoiden suullista ruotsin kielen taitoa sekä sanaston hallintaa. Kurssien erilaisesta luonteesta johtuen myös vlogien ja podcastien rooli kursseilla oli erilainen.

Podcastit ja vlogit osana teoreettista kurssia

Ajankohtaista tutkimusta pohjoismaisten kielten alalta -kurssilla opiskelijoiden ensimmäinen arvioitava suullinen tehtävä oli mielenkiintoisen tutkimusalueen, menetelmän tai teorian esitleminen podcastin tai vlogin muodossa. Tehtävän suositeltu kesto oli n. 10 minuuttia ja opiskelijat saivat itse valita, tekevätkö he vlogin vai podcastin, koska en halunnut pakottaa ketään kuvaamaan itseään.

Jokainen opiskelija sai itse valita itseään kiinnostavan tutkimusaiheen, teorian tai menetelmän. Opiskelijat saivat ohjeistuksen siitä, mitä kaikkea vlogissa/podcastissa tulee kertoa. Jos opiskelija esimerkiksi halusi esitellä jonkun tutkimusalueen, tuli hänen kertoa, mikä on tutkimusalueen tarkoitus, mitkä ovat alueen keskeisimmät käsitteet sekä millaisia aineistoja ja menetelmiä alalla käytetään. Lisäksi tuotoksessa piti esitellä yksi vapaavalintainen esimerkkitutkimus. Tuotokset palautettiin Seafire-pilvipalveluun, johon olin luonut jokaiselle opiskelijalle oman kansion.

Monet opiskelijoiden tekemistä podcasteista/vlogeista olivat erittäin laadukkaita ja ne olisi voinut hyvin jakaa myös muille kurssilaisille ja käyttää niitä näin kurssin opiskelumateriaalina. Halusin kuitenkin vielä ainakin tällä kertaa tehdä niin, että ainoastaan opettaja näki tuotokset, koska monet opiskelijat omien kokemusteni mukaan eivät juurikaan pidä siitä, jos muut kurssilaiset näkevät heidän arvioitavia tuotoksiaan.

Oman oppimisen reflektointia podcastissa/vlogissa

Ajankohtaiseen tutkimukseen perehdyttäneen kurssin toisessa suullisessa tehtävässä opiskelijoiden tuli reflektoida omaa oppimistaan kurssin aikana. Podcastin/vlogin ei ollut pelkästään listata, mistä kaikesta he kurssin aikana saivat kuulla, vaan analysoida kriittisesti kurssisisältöjä sekä omaa oppimistaan.

Opiskelijat saivat tehtävän tueksi kysymyslistan asioista, joita tuotoksessa kuuluisi käsitellä. Podcastissa tai vlogissa piti esimerkiksi kertoa, mitkä kurssilla käsitellyistä tutkimusalueista, teorioista ja menetelmistä olivat opiskelijoille jo ennestään tuttuja

ja mitkä uusia sekä mitkä niistä tuntuivat mielenkiintoisilta ja mitkä vähemmän mielenkiintoisilta ja miksi. Tämän lisäksi heidän täytyi pohtia, millaisia ajatuksia eri tutkimusalat heissä herättivät sekä kuinka he voivat hyödyntää kurssilla oppimiaan tietoja myöhemmissä opinnoissaan.

Suullisen kielitaidon arviointi suullisella kurssilla

Suullinen tuottaminen ja sanaston laajentaminen -kurssin arviointi perustui kahteen opiskelijoiden tekemään vlogiin tai podcastiin. Koska tällä kurssilla päähuomio keskittyi opiskelijoiden suullisen kielitaidon kehittämiseen eikä tieteellisten sisältöjen omaksumiseen, saivat opiskelijat itse valita suullisten tuotostensa aiheet. Näissä suullisissa tehtävissä ideana oli siis digitaalinen tarinankerronta (digital storytelling, ks. esim. Jiang 2017), jossa opiskelijat kertovat jostakin heitä kiinnostavasta aiheesta podcastin/vlogin tai näiden välimuodon (esim. suullinen esitys, jossa on visuaalisia elementtejä, kuten Powerpoint-esitys) avulla.

Opiskelijoiden tekemät podcastit/vlogit erosivat suuresti toisistaan. Niiden joukossa oli kokkaus- ja leivontavideoita, meikkaustutoriaali, jumppavideo sekä podcasteja, joissa tutustuttiin esimerkiksi Marilyn Monroen elokuvaan tai Euroviisuihin. Opiskelijat saivat vapaat kädet podcastien ja vlogien tekniseen toteuttamiseen. Tehtävät oli tarkoitus palauttaa Echo360-alustalle, mutta monilla opiskelijoilla oli teknisiä ongelmia palauttamisen kanssa, mistä johtuen he saivat palauttaa tehtävät myös sähköpostin tai WhatsAppin välityksellä.

Suullisia kotitehtäviä podcastien avulla

Suulliseen kielitaitoon keskittyvällä kurssilla opiskelijat saivat tehtäväksi myös useita pienempiä podcast-tehtäviä. Näissä tehtävissä opiskelijat tutustuivat erilaisiin autenttisiin ruotsinkielisiin aineistoihin ja kertoivat niistä lyhyissä podcasteissa tukikysymysten avulla. Tehtävien tavoitteena oli kannustaa kielitaidon kehittämiseen opetustilanteiden ja luokkahuoneen ulkopuolella (vrt. Reinders & Benson 2017).

Näissä suullisissa kotitehtävissä opiskelijat saivat esimerkiksi kuunnella ruotsinkielisen podcast-jakson, ruotsalaista musiikkia tai ruotsinkielisen uutislähetysten sekä kertoa omissa podcasteissaan näistä. Tämän lisäksi opiskelijat saivat myös yhdessä kotitehtävässä suunnitella ja nauhoittaa oman uutislähetyksensä. Lyhyet podcastit opiskelijat palauttivat kurssin Moodle-alustalle.

Kuinka opiskelijat suhtautuivat vlogeihin ja podcasteihin?

Kurssipalautteissaan opiskelijat suhtautuivat suullisiin kurssitehtäviin varsin myönteisesti. Monissa palautteissa opiskelijat sanoivat pitäneensä siitä, että kurssilla käytettiin monipuolisia ja moderneja menetelmiä niin opetuksessa kuin arvioinnissakin. Palautteissa sanottiin myös, että podcastien ja vlogien tekeminen oli mukavaa ja uutta puuhaa.

Opiskelijat kokivat myös, että he oppivat hyvin suullisten tehtävien avulla. Palautteissa todettiin esimerkiksi, että podcast-tehtävät rohkaisivat puhumaan ruotsia ja että sanavarasto kasvoi paljon kurssin aikana. Toisaalta opiskelijat totesivat myös sen, että podcastien ja vlogien tekeminen oli aikaa vievää ja paikoitellen työlästäkin. Tältä osin yliopisto-opiskelijoiden kokemukset olivat varsin samansuuntaisia kuin lukiolaistenkin (ks. Vaakanainen 2020).

Kuinka vlogeja ja podcasteja voidaan jatkossa hyödyntää yliopisto-opetuksessa?

Positiiviset kokemukset ja opiskelijoiden antama myönteinen palaute kannustavat jatkamaan vlogien ja podcastien hyödyntämistä opetuksessa ja arvioinnissa myös jatkossa. Tulevaisuudessa ne voitaisiin kuitenkin ottaa entistä tehokkaammin mukaan osaksi erilaisia kursseja. Kuten monet tutkimukset (esim. Phillips 2017; Forbes 2015; Sze 2006) ovat osoittaneet, podcastit ja vlogit monien muiden tieto- ja viestintäteknologisten sovellusten tavoin tarjoavat lähes rajattoman määrän mahdollisuuksia kielenopetukselle.

Podcasteja voisi esimerkiksi käyttää palautteen antamiseen. Suullista kurssia pitäessäni minua jäi harmittamaan, etten keksinyt toimivaa tapaa antaa palautetta opiskelijoiden suullisista tuotoksista. Podcastit voisivat olla toimiva kanava paitsi osaamisen arviointiin, myös palautteenantoon. Opettaja voi nauhoittaa palautteen ja lähettää sen opiskelijalle. Kirjallisilla kursseilla opettaja voisi lisäksi tehdä vlogin, jossa hän antaa suullista palautetta opiskelijan tuotoksesta näyttäen samalla opiskelijan tekstiä videolla.

Opiskelijat voisivat jatkossa tehdä podcasteja ja vlogeja muillekin kuin vain opettajalle. Halusin itse painottaa, että vain opettaja näkee tai kuulee opiskelijoiden tuotokset, koska monet opiskelijat ovat varsin arkoja ajatukselle, että myös muut pääsisivät kuulemaan tai näkemään heidän tuotoksiaan. Toisaalta tutkimukset ovat osoittaneet, että opiskelijat kokevat motivoivaksi, jos he voivat tuottaa autenttista sisältöä, jolla on muitakin kuulijoita kuin vain opettaja (Sze 2006). Esimerkiksi Ajankohtaista tutkimusta pohjoismaisten kielten alalta -kurssilla monet opiskelijoiden tekemistä tutkimusalojen, teorioiden ja menetelmien esittelyistä olivat niin hienoja, että opiskelijat voisivat hyvin jatkossa tehdä podcasteja oppimateriaaleiksi toisilleen.

Tämän lisäksi podcasteja ja vlogeja voisi jatkossa tehdä yhä enemmän ryhmä- ja parityönä. Tähän asti olen antanut opiskelijoille mahdollisuuden päättää itse, tekevätkö he suulliset tuotokset yksin vai pareittain, mutta tulevaisuudessa näitä voisi hyvin tehdä ensisijaisesti projekteina yhteistyössä muiden opiskelijoiden kanssa. Näin opiskelijat voisivat suullisen kielitaidon ja kurssisisältöjen lisäksi harjoitella myös ryhmätyötaitoja ja yhteistyössä tapahtuvaa oppimista.

Moderni teknologia eri muodoissaan on jatkuvasti läsnä 2020-luvun yliopisto-opiskelijoiden elämässä. Teknologian pedagogisesti perusteltua käyttöä ja sen tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään kuitenkin edelleen vain rajallisesti osana yliopisto-

opetusta. Podcastit ja vlogit ovat osoittaneet toimivuutensa niin opetuksen kuin arvioinninkin välineenä, ja siksi ne kannattaakin ottaa yhä vahvemmin osaksi yliopisto-opetuksen rutiineja.

Veijo Vaakanainen on tohtorikoulutettava Turun yliopistossa ja toimii tuntiopettajana Åbo Akademiassa.

Lähteet

- Forbes, D. 2015. Beyond lecture capture: Student-generated podcasts in teacher education. *Waikato Journal of Education, Special 20th Anniversary Collection 2015*, 195–205.
- Jiang, W. 2017. A storytelling sound file CALL task used in a tertiary CFL classroom. *International Journal of Applied Linguistics* 27 (2), 542–554.
- van Lier, L. 2007. Action-based Teaching, Autonomy and Identity. *International Journal of Innovation in Language Learning and Teaching*, 1 (1), 46–65.
- Phillips, B. 2017. Student-Produced Podcasts in Language Learning – Exploring Student Perceptions of Podcast Activities. *IAFOR Journal of Education* 5 (3), 157–171.
- Reinders, H. & Benson, P. 2017. Research agenda: Language learning beyond the classroom. *Language Learning* 50 (4), 561–578.
- Sze, P. M. 2006. Developing Students' Listening and Speaking Skills through ELT Podcasts. *Education Journal* 34 (2), 115–134.
- Vaakanainen, V. 2020. Vlogit apuna arvioinnissa. *Tempus* 1/2020, 16–17.
- von Zansen, A. 2015. Pelillisuus & mobiilioppiminen kielten opetuksessa. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta* 6 (5) <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-lokakuu-2015/pelillisuus-mobiilioppiminen-kielten-opetuksessa> (<https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-lokakuu-2015/pelillisuus-mobiilioppiminen-kielten-opetuksessa>)

Artikkeliin viittaaminen

Vaakanainen, V. (2020). Opiskelijoiden podcastit ja vlogit kielenoppimisen ja arvioinnin tukena. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 11(5). Saatavilla: <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-syyskuu-2020/opiskelijoiden-podcastit-ja-vlogit-kielenoppimisen-ja-arvioinnin-tukena> (<https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-syyskuu-2020/opiskelijoiden-podcastit-ja-vlogit-kielenoppimisen-ja-arvioinnin-tukena>)